

Handleiding toegankelijkheidslabel “welkom”

**Uw evenement kan dit label
verdienen indien:**

Algemene voorwaarden:

Uw evenement kan het label welkom verdienen indien:

	<p><u>Personen met een beperking als volwaardige burgers aangesproken worden.</u></p> <p>In veel gevallen hebben personen met een beperking meer moeite met de manier waarop ze soms behandeld worden dan met de ontoegankelijkheid van de bebouwde omgeving. Dit kan een barrière zijn om naar een evenement te gaan. Een goede ingesteldheid is een eerste stap en kost bovendien niets.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wees vriendelijk maar niet betuttelend, behandel personen met een beperking net als iedereen. • Let in je communicatie op het juiste woordgebruik. Gebruik bij voorkeur: 'personen met een beperking'. Woorden als 'mindervalide' of 'invaliden' of 'rolstoelpatiënten' hebben een negatieve bijklank bij personen met een beperking. • Spreek hen rechtstreeks aan, niet enkel hun eventuele begeleiders • Als je niet weet wat te doen, vraag dan of je kan helpen. Schiet niet ongevraagd ter hulp. • Vraag ook hoe je kan helpen, iedereen weet voor zichzelf hoe hij het best geholpen kan worden. • Spreek rustig en articuleer duidelijk als je tegen een slechthorende persoon praat. Hou niets voor de mond bij het spreken en tracht het lawaai rondom te beperken. • Geef juiste informatie aan personen die polsen naar de toegankelijkheid van de accommodatie, ook al moet je ze teleurstellen. De ontgoocheling achteraf zou immers des te groter zijn. • Verwittig een blinde of slechtziende persoon als je weggaat.
	<p><u>Er een duidelijke aangegeven plaats is waar personen met een beperking met hun vragen terecht kunnen.</u></p> <p>Het is zeker voor mensen met een beperking belangrijk dat ze ergens met hun vragen terecht kunnen. Deze plaats moet goed zichtbaar en makkelijk te bereiken zijn.</p>
	<p><u>Er duidelijke wegwijzers zijn naar podium, drank- en eetgelegenheid, toiletten en kassa.</u></p> <p>De informatie en signalisatie die aanwezig zijn bij de podium, drank- en eetgelegenheid, toiletten en kassa moeten duidelijk en eenvoudig zijn</p>

Begeleiders van personen met een beperking gratis of aan verminderde tarief mogen deelnemen.

Personen met een beperking moeten vaak beroep doen op vrienden of familieleden omdat ze een evenement niet zelfstandig kunnen bijwonen. Het is voor hen een extra stimulans om deel te nemen aan een evenement, indien hun begeleider gratis of aan een verminderd tarief kan deelnemen aan het evenement.

Assistentiehonden toegelaten worden.

Voor mensen die er gebruik van maken zijn ze van zeer groot belang: ze helpen de gebruiker om zelfstandig te functioneren. Niet enkel blinden of slechtzienden zijn in het bezit van een assistentiehond, maar ook steeds vaker mensen met een motorische beperking.

Ter info: Op 20 maart 2009: verscheen het decreet houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° assistentiehond : een hond die getraind werd of wordt om een persoon met een handicap of ziekte te begeleiden en die de zelfredzaamheid van die persoon verruimt;

2° publieke plaats : voor publiek gebruik bestemde openbare gebouwen of privégebouwen of delen van gebouwen, plaatsen en ruimtes en de openbare en/of bezoldigde personenvervoermiddelen.

Een persoon vergezeld van een geattesteerde assistentiehond heeft het recht op toegang tot publieke plaatsen. De uitoefening van dat recht mag niet afhankelijk worden gemaakt van het betalen van een supplementaire vergoeding.

Specifiek voor blinde of slechtzienende personen

Uw evenement kan het label welkom verdienen indien:

	<p><u>Er bij de toegangsdeur en toiletten een waarschuwing is onder de vorm van een verschil in materie</u> Wanneer er een verschil in materie is (zoals noppentegel) ongeveer 30 cm van de deuren, kunnen blinden en slechtzienenden vlugger de toegang en de toiletten vinden.</p>
	<p><u>Er onderaan of bovenaan een trap of opstap of helling een waarschuwing is onder de vorm van een verschil in materie</u> Wanneer er een verschil in materie is (zoals matten, noppen, hekken, ...) onderaan en bovenaan een trap of helling kunnen blinden en slechtzienenden vlugger het obstakel zien/voelen.</p>
	<p><u>Informatie in een voldoende groot en geschikt lettertype opgemaakt is.</u> Een informatiebrochure in een groter lettertype of zelfs grootschrift is een grote hulp voor vele ouderen en slechtzienenden. Kies steeds voor eenvoudige en duidelijk leesbare lettertypes. Voor slechtzienenden is het niet enkel belangrijk dat de gebruikte lettertypes voldoende groot zijn. Let ook op de volgende zaken: gebruik geen schuinschrift, volgende lettertypes zijn aanbevolen Helvetica, Arial, Verdana. Hoofdletters zijn moeilijker leesbaar omdat je geen duidelijk woordbeeld hebt. Informatieborden moeten van op 1m leesbaar zijn. De grootte van de letters is afhankelijk van de leesafstand. Letters die van op 4m leesbaar moeten zijn, moeten 8cm hoog zijn (2cm bij een leesafstand van 1m, 4cm bij 2m, ...). Zorg ervoor dat de letters contrasteren met de achtergrond van het bord. Ook het bord moet contrasteren ten opzichte van de omgeving. Voorbeeld zwart bord met witte letters is zeer duidelijk, gebruik liever geen combinatie groen-rood veel personen kunnen deze kleuren niet onderscheiden Witte en reflecterende borden zijn in het zonlicht moeilijk leesbaar. Voorzie prijslijsten in een voldoende groot lettertype en zorg er voor dat slechtzienenden die ook van dichtbij kunnen bekijken.</p>
	<p><u>Er voldoende licht voorzien is aan de kassa en in de eet- en drankgelegenheid</u> Dit bevordert de communicatie met slechtzienenden en zorgt ervoor dat ze de omgeving beter kunnen inschatten.</p>
	<p><u>Er is rechtlijnig gewerkt bij het inrichten van de locatie, hierdoor kan men zich beter oriënteren.</u> Daar waar mogelijk werk je rechtlijnig bij de inrichting van je locatie. Hierdoor kunnen blinden en slechtzienenden zich beter oriënteren en er dus makkelijker hun weg vinden.</p>

Specifiek voor dove of slechthorende personen:

Uw evenement kan het label welkom verdienen indien:

	<p><u>Informatie die afgeroepen wordt, ook in tekstvorm aangeboden wordt.</u></p> <p>Voorzie één of meerdere plaatsten waar de belangrijke mededelingen schriftelijk verkrijgbaar zijn die tijdens het gebeuren worden omgeroepen. Je kunt dit ook realiseren met een lichtkrant (looptekst).</p>
	<p><u>Er voldoende licht voorzien is aan de kassa en in de eet- en drankgelegenheid</u></p> <p>Licht speelt steeds een belangrijke rol in de communicatie met slechthorende of dove personen. Zorg voor goed oogcontact, dan kan de persoon liplezen. Sta niet in het donker en vermijd tegenlicht voor de dove of slechthorende persoon. Spreek luid, niet te vlug en articuleer goed, maar zonder overdrijven. Belangrijke informatie schrijf je bij voorkeur op.</p>
	<p><u>Een ringleiding voorzien is in het gebouw.</u></p> <p>Vermijd achtergrondlawaai als dat mogelijk is. Mensen die een hoorapparaat gebruiken horen op evenementen en festivals vaak een ondefinieerbaar geluid door het hoge volume en de vele omgevingsgeluiden. Je kunt dit verhelpen door het bedoelde geluid te isoleren van het omgevingsgeluid. Hiervoor kun je een ringleiding gebruiken. De werkwijze van een ringleiding komt in het kort hierop neer: rond het publiek wordt een lus gelegd die verbonden is met een klein kastje. Dat kastje zet geluid (bijv. het geluid dat uit een PA komt) om in een zwakke elektrische stroom die door de lus loopt. Deze stroom zorgt er voor dat er een zwak magnetisch veld ontstaat. Beschikt iemand over een hoorapparaat met een T-spoel (de meeste hoorapparaten zijn daarmee uitgerust), dan kan hij of zij het magnetische veld terug omzetten in geluid. Op deze manier kan het geluid rechtstreeks en draadloos worden ontvangen in een hoortoestel.</p>

Specifiek voor personen met een motorische beperking:

Uw evenement kan het label welkom verdienen indien:

	<p><u>Minder mobiele bezoekers met de wagen tot bij de ingang gebracht kunnen worden.</u></p> <p>Zorg ervoor dat minder mobiele bezoekers met de wagen tot bij de ingang gebracht kunnen worden. Maak hiervoor duidelijke afspraken met de medewerkers. Voorzie eventueel een tijdelijke "Kiss en Ride" zone.</p>
	<p><u>De paden en de ondergrond van de binnenruimte verhard en slipvrij zijn bij gebruik van een weide als evenemententerrein.</u></p> <p>Gebruik verhard, vlak en slipvrij materiaal, zoals houten planken (zonder uitstekende spijkers!), rubberen matten, metalen platen, ... Het verharde materiaal moet vlak en stroef zijn om te vermijden dat de ondergrond spekglad wordt bij regenweer. Gebruik bij regenweer liefst geen stro als onder grond voor het terrein. Het stro en de modder klitten vast tussen de wielen van de rolstoelen. Ook kiezelsteentjes en fijn zand zijn niet geschikt als ondergrond. Rolstoelgebruikers rijden erin vast en voor mensen die moeilijk stappen brengen ze extra problemen met zich mee.</p>
	<p><u>De breedte van toegangs- en doorgangswegen minimaal 90cm is, bij voorkeur 150cm.</u></p> <p>Let op de breedte van de toegangs- en doorgangswegen. Een toegankelijke weg is minstens 150 cm breed. Bij obstakels is een vrije breedte van 90 cm noodzakelijk om rolstoelgebruikers en mensen met krukken er zelfstandig te kunnen laten passeren. Zorg aan de ingang voor een vrije doorgangsbreedte van minstens 90 cm. Een draaihek is niet bruikbaar voor mensen in een rolstoel.</p>
	<p><u>De deuren een lage weerstand hebben en voorzien zijn van voldoende vrije ruimte om met een rolstoel te kunnen manoeuvreren.</u> <u>Indien onvoldoende vrije ruimte of deur met te hoge weerstand wordt er assistentie voorzien door de organisatie.</u></p> <p>Voor en na elke deur is er een vrije, vlakke draaicirkel aanwezig van 150cm. Dit is nodig zodat een rolstoelgebruiker of persoon met een buggy zich kan opstellen om de deur vlot te bedienen. Indien automatische sluiting met deurpomp, moet weerstand van de deurpomp laag zijn = maximaal 3kg.</p>

Er bij zitplaatsen voldoende vrije ruimte voorzien is voor rolstoelen (90cmx120cm).

Als je zitplaatsen inricht, zorg dan voor extra ruimte voor rolstoelgebruikers. De vrije ruimte voor een rolstoel moet minstens 90 cm breed en 120 cm diep zijn.

Hoogteverschillen (+2cm) overbrugd worden met een hellend vlak van maximaal 6.25% hellingsgraad. Indien grotere hellingsgraad wordt er door de organisatie assistentie voorzien.

Vermijd grote hoogteverschillen, want die vormen een onmogelijke hindernis voor rolstoelgebruikers. Zij kunnen immers slechts een niveauverschil tot maximaal 2 cm zelfstandig overbruggen.

Hou er ook rekening mee dat je elektrische rolstoelen niet kunt tillen bij eventuele hindernissen.

Om drempels van meer dan 2 cm te overbruggen kun je het best hellende vlakken gebruiken, zoals bijvoorbeeld kleine metalen oprijplanken. Zorg ervoor dat deze hellende vlakken niet te steil zijn, zodat rolstoelgebruikers deze helling zelfstandig kunnen nemen of voorzie assistentie.

Het **hellingspercentage** bedraagt hoogstens:

- 10 procent bij niveauverschillen tot 10 cm, of in geval van buitenruimtes bij niveauverschillen van 2 tot en met 10 cm;
- 8,3 procent bij niveauverschillen van 10 cm tot 25 cm;
- 6,25 procent bij niveauverschillen van 25 cm tot 50 cm;
- 5 procent bij niveauverschillen van 50 cm of groter.

Formule om te berekenen hoe lang je hellend vlak moet zijn is: hoogteverschil in cm maal 100 delen door percentage die het maximaal mag zijn.

Voorbeeld: hoogteverschil = 15 cm percentage mag niet meer dan 8.3 zijn ($15 \times 100 = 1500 : 8.3 = 180,7$) Het hellend vlak zou 181 cm lang moeten zijn

De kassa en bar niet te hoog is, ideale hoogte: 70 - 90cm.

De ideale hoogte voor een kassa, met een betaal- en afhaalfunctie, bedraagt 70 - 90cm voor personen in een zittende houding.

Bij een bar kun je eventueel gebruik maken van een dubbele toog met doorgeeffunctie. Zo kun je de drank gemakkelijk doorgeven en kan de tussenpersoon (indien nodig) meer tijd vrijmaken om de persoon met een beperking te bedienen.

Er afgebakende doorgangen van 120cm breed zijn in de eet- en drankgelegenheden.

Eet- en drankgelegenheden die te vol staan met stoelen en tafels zijn zeer ontoegankelijk voor rolstoelgebruikers. Voorzie voldoende doorgangen (van 120 cm breed) en rechtlijnige structuren.

Er een rolstoeltoegankelijk toilet is.

Een toegankelijke toiletcabine voldoet aan de volgende normen:

- De toiletcabine is minstens 190 cm op 195 cm of 165 cm op 220 cm groot en heeft een vrije beweegruimte van 150 cm op 150 cm.
- De deur is 90 cm breed en draait naar buiten open. De klink is goed grijpbaar.
- De drempel is maximum 2 cm hoog.
- Het toilet is minstens 50 cm hoog (inclusief toiletbril).
- Aan minstens één zijde van het toilet is er een vrije ruimte van 90 cm breed.
- De toiletcabine is voorzien van steunbaren, opdat men zich kan vastgrijpen wanneer men op het toilet gaat zitten.

Indien er geen rolstoeltoegankelijk toilet beschikbaar is kan men via de sociale raad de huurkosten gemaakt voor het huren van een mobiel rolstoeltoegankelijk toilet terugbetaald krijgen, mits voldaan wordt aan volgende voorwaarden:

- Vereniging moet aangesloten zijn bij één van de erkende adviesraden van de gemeente Maldegem
- Evenement moet plaats vinden op het grondgebied Maldegem

Specifiek voor personen met een mentale beperking:

Uw evenement kan het label welkom verdienen indien:

	<p><u>Informatie in een duidelijke taal opgesteld is.</u></p> <p>Zorg ervoor dat de informatie die je verspreidt (folder, website, concrete info op je locatie, kassa, programmabrochures, ...) goed gestructureerd is en in een duidelijke taal opgesteld is. Maak eventueel gebruik van pictogrammen. Gebruik geen moeilijke woorden als er eenvoudige alternatieven zijn.</p>
	<p><u>Alle plaatsen goed aangeduid zijn, door te werken met duidelijke en herkenbare pictogrammen.</u></p> <p>Het voordeel van pictogrammen is dat ze begrijpbaar zijn voor mensen met leesproblemen of anderstaligen. Gebruik universele symbolen. Gestileerde pictogrammen, die verder van de werkelijkheid afstaan, zijn moeilijker te begrijpen. Op de website www.sclera.be vind je pictogrammen die je gratis mag downloaden.</p>

TIP:

Je kan uw evenement/activiteit nog toegankelijker maken voor personen met een mentale beperking, indien er een bereidheid is om een persoonlijke assistent te voorzien op vraag van persoon met een mentale beperking of zijn omgeving

Voor mensen met een mentale beperking is het belangrijk dat ze ergens met hun vragen terecht kunnen of dat een assistent een oogje in het zeil houdt. Persoonlijke assistenten, die mensen met een beperking vergezellen, hoeven niet permanent ter beschikking te staan. Heb je hierbij vragen of weet je niet wat er juist verwacht wordt, dan mag je steeds contact opnemen met de inclusieambtenaar werkzaam in het Sociaal Huis.

Contactpersoon:

Linde Vande Woestyne

Email: linde.vande.woestyne@maldegem.be

Telefoonnummer: 0800-96524 (gratis nummer) of 050/40 39 23 (rechtstreeks)